

"Bir dane çürümekle ölür, yüz daneyi camî bir sümbülünde bırakır..." Yerinde bıraksa da kendisi değil; "başka vücutların ünvanları" konusu ile birlikte açar mısınız?

"Ve fena ve zeval ve adem ise başka başka vücutların ünvanları olduğunu ve kesretli vücutları semere verdiğini ve zevale giden bir şey kendine bedel çok vücutları bıraktığını gösterir bir nüktedir. Bir zihayatin mevti ve zevali birçok vücutları meyve verip arkasında bırakır, sonra gider. Evet, bir fânî, çok cihetlerle bâkî kalır. Bir dane çürümekle ölür, yüz daneyi camî bir sümbülünde bırakır. İşte bu sırra binaen mevt ve ademden ürkmek ve zevalden teessüf etmek yerinde değildir."(1)

Evet, mahlukat ve canlılar vefat etmek ile yokluğa ve hiçliğe gitmiyorlar. Bekli daimi ve ebedi bir aleme intikal ediyorlar.

Bütün mahlukat ve sanatlı şeylerin varlık sahnesine çıkıp tekrar gitmelerinin **hikmet ve sırlarından birisi**: Şuur sahibi insan, melek ve cinlere bir mütalaa konusu olmak, onlara sanatkarlarından haber vermek ve Allah'ın isim ve sıfatlarını tarif ve tanıtmaktır. Mevcudat ve mahlukat bu vazifeyi ifa ettikten sonra, şuur sahibi varlıkların zihin ve hafızlarında bir levha olarak ebediyen varlıklarını devam ettirecekler.

Aynı zamanda, mahlukat her şeyin resminin alınıp saklandığı misal aleminde de imaj olarak hayatlarını devam ettireceklerdir.

Yine mevcudat, şuur sahibi varlıkların hafızasından ve misal alemindeki resimden başka olarak kader levhalarında varlıklarını ilmi bir surette devam ettirecekler.

Yani mahlukat ve mevcudat maddi vücudunu kaybetmiş olsa bile, bir çok varlık boyutunda hayatını ve varlığını devam ettirecekler. Bu yüzden onların ölümle gitmesini ebedi bir yokluk ve hiçlik olarak görmemek gerekir denilmektedir.

Burada varlığını devam ettirmenin iki anlamı bulunuyor. Birisi kimlik ve manevi bekadır. Yani türler bekasını bir sonraki nesle irsiyet olarak bırakırlar. Mesela, baba neslini oğluna o da kendi oğluna irsiyet şeklinde bırakır.

Diğeri ise, eşyanın bizzat bekasıdır. Eşya zaman sahnesinden akıp gitmiş olsa

---

da beka aleminde farklı bir boyutta farklı bir formatta bizatihi varlık bulup varlığını idame edecektir. Allah'ın hikmeti bütünü ile yok etmeye müsaade etmez.

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Dokuzuncu Lem'a, Beşinci Bab.](#)